

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ครูวาสนา โพธิวงศ์

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

นักเรียนคิดว่าทุกสิ่งในโลกใบนี้มีคุณค่าในตัวเองหรือไม่
เพราะอะไร

ทุกสิ่งบนโลกใบนี้ล้วนมีคุณค่าในตัวเองทั้งนั้น
อยู่ที่ว่าจะค้นหาคุณค่าเจอหรือไม่

สรุปสิ่งที่ได้จากการตอบคำถาม

คุณค่า

การอธิบายคุณค่า ของเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

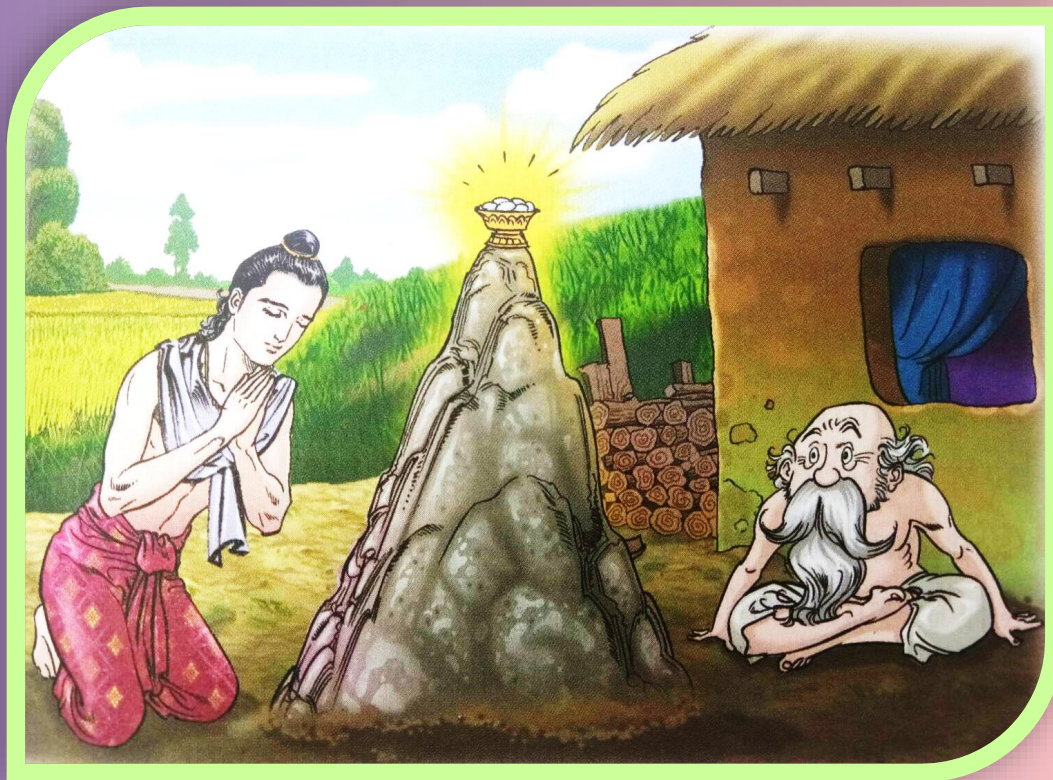
๑. บอกหลักการอธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้

๒. เขียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท ได้

๓. นำข้อคิดที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

รูปภาพนี้ให้คุณค่าอะไรแก่นักเรียน จงอธิบาย

มะกะโทครั้นได้ฟังคำทำนาย
ก็มีความยินดี จึงอำลาบุรุษผู้นั้น

คุณค่าด้านวัฒนธรรมการไปลามาไหว้
แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่

คำถามชวนคิด...พินิจความรู้

เราจะสามารถอธิบายคุณค่า
ของเรื่องที่อ่านได้อย่างไร

๑. อ่านเรื่องให้เข้าใจและ
จับประเด็นสำคัญของเรื่อง

๒. พิจารณาไตร่ตรองคุณค่า
ของเรื่องทีอ่านในแต่ละด้าน

หลักการอธิบายคุณค่า
ของเรื่องทีอ่าน

๓. อธิบายคุณค่าและข้อคิดของ
เรื่องให้ถี่ถ้วนและถูกต้อง

๔. นำคุณค่าและข้อคิดจากเรื่อง
ไปปรับใช้ในชีวิตรจริง

คุณค่าของเรื่องที่อ่าน

๑. ด้านเนื้อหาสาระ

๒. ด้านวรรณศิลป์

๓. ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. ด้านการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

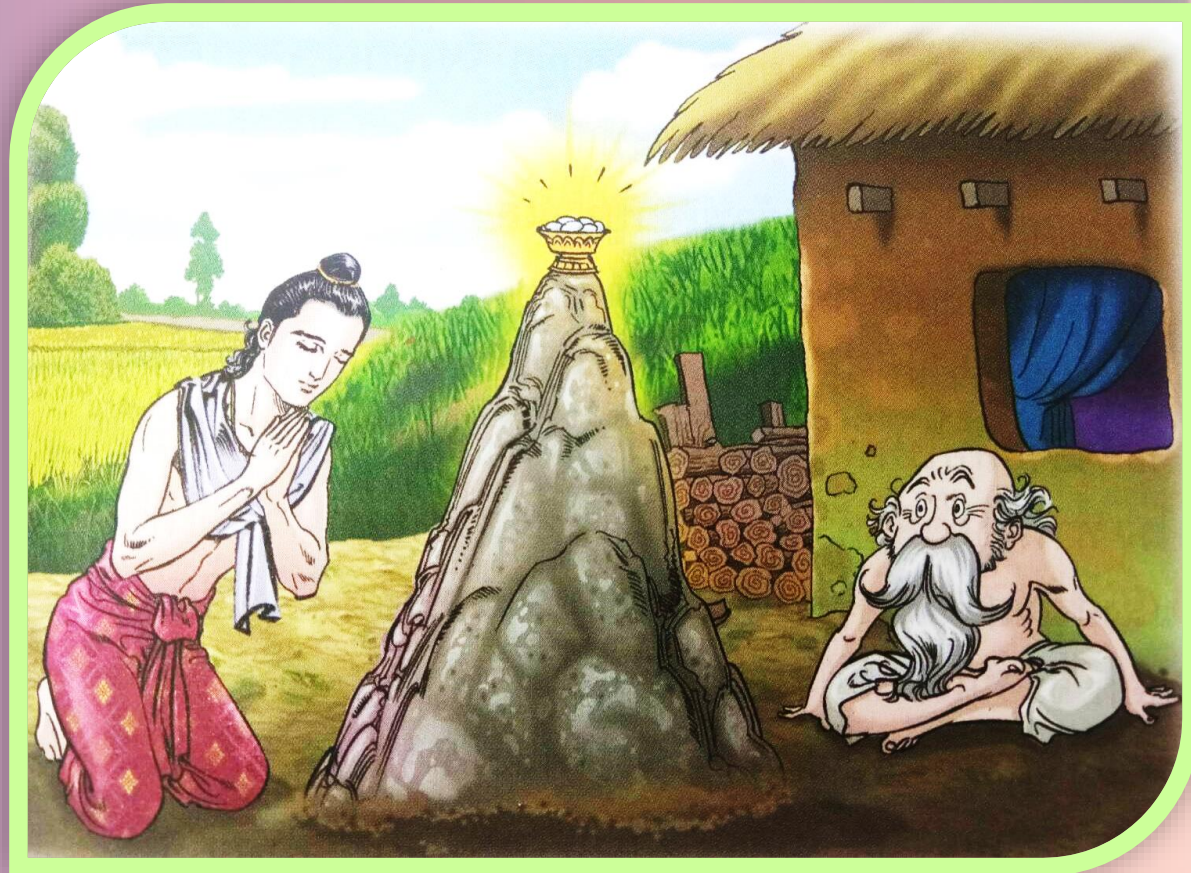

ตัวอย่าง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ในบ้านนั้นมีผู้ใหญ่เป็นบัณฑิตผู้หนึ่ง มีสติปัญญารู้ทำนาย
นิมิต มะกะโทจึงแต่งเครื่องสักการะบูชาอันสมควร แล้วก็ไปหา
ผู้นั้น จึงแจ้งนิมิตอันเป็นมหัศจรรย์ให้ฟัง ผู้รู้ทำนายนิมิตนั้น
จึงว่าแก่มะกะโทว่า นิมิตของท่านนี้ใหญ่หลวงนัก จงเอาทรัพย์
มากองลงสูงเพียงศีรษะเมื่อใดแล้ว เราจึงจะทำนายให้แก่ท่าน

ตัวอย่าง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ตัวอย่าง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

มะกะโทคิดแล้ว จึงเอาเบี้ยไปซื้อพันธุ์ผักกาด เจ้าของพันธุ์ผักกาดจึงว่าเบี้ยของเจ้าเบี้ยเดียวนี้ เรามีรู้ที่จะดวงพันธุ์ผักกาดให้มะกะโทจึงว่าเบี้ยของเราเบี้ยนี้ เราเอาแต่พอติดนิ้วเดียว เจ้าของพันธุ์ผักกาดจึงว่าเอาเถอะ มะกะโทจึงเอานิ้วมือซุบเซพะแล้วก็จิ้มลงในกระถายพันธุ์ผักกาดนั้น ฝ่ายเจ้าของพันธุ์ผักกาดจึงสรรเสริญแต่ในใจว่า บุตรรามัญผู้นี้มีปัญญาฉลาดนัก นานไปจะได้เป็นผู้ดีมั่นคง

ตัวอย่าง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

นายช่างได้ถวายมะกะโทแด่สมเด็จพระร่วงเจ้า โดยให้ไปทำงานอยู่กับพ่อครัวหัวป่าก์ มะกะโทครั้งนี้ไปอยู่กับพ่อครัวก็มีได้เกียดคร้าน สมเด็จพระร่วงเจ้าครั้งนี้เห็นมะกะโทอุตสาหะก็ชอบ พระอัครมหารัชมังคลาจารย์ จึงทรงพระกรุณาโปรดตั้งให้เป็นขุนวัง

กิจกรรมพัฒนาทักษะการอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ให้นักเรียนอ่านจับใจความเรื่อง ราชาริราช
ตอน กำเนิดมะกะโท แล้วอธิบายคุณค่าจากเรื่อง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๔
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน และให้คำแนะนำในการทำงาน
- ๓) ตรวจใบงานที่ ๔ และประเมิน การเขียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๔ การอธิบายคุณค่าของเรื่อง “ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท”
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จ ให้ส่ง ที่ครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

การแต่ง _____

การใช้ภาษา _____

การใช้คำ _____

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๒. คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ

ด้านข้อคิด _____

ด้านการลำดับเรื่อง _____

ด้านการสรุปเรื่อง _____

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

ให้ข้อคิดอะไรแก่สังคม _____

ด้านการสะท้อนภาพสังคม _____

มีการสอดแทรกวัฒนธรรมอย่างไร _____

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๔. ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ใบความรู้ที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน เป็นการวิเคราะห์และค้นหาข้อคิดของเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากการอ่าน เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีคุณค่าอย่างไรและมีข้อคิดอะไรบ้าง จะต้องใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องอย่างมีเหตุผล

ใบความรู้ที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

๑) คุณค่าด้านเนื้อหา คือ แนวความคิดและกลวิธี
นำเสนอ ซึ่งทั้ง ๒ ประเด็นนี้จะอธิบายและยกตัวอย่าง
ประกอบเข้าใจ โดยจะกล่าวควบคู่กันไปทั้งการวิเคราะห์
สิ่งที่ได้จากเนื้อหาและเนื้อหาให้ข้อคิดอะไรบ้าง

๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการตามเนื้อหา รวมถึงความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ใช้ การใช้คำ การเลือกคำ การเปรียบเทียบ ฯลฯ

๓) คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคม วิถีชีวิตของผู้คนในสมัยนั้น สะท้อนถึงศาสนา ประเพณี บริบทต่างๆ ของสังคม และสามารถจรโลงสังคมได้อีกด้วย

๔) การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดจากวรรณคดีและประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัย

สรุปการทำกิจกรรม

การอธิบายคุณค่าของ
เรื่อง ราชาธิราช ตอน กำเนิดมะกะโท

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

การแต่ง แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วทั้งบรรยายและพรรณนา

การใช้ภาษา ใช้ภาษาสมัยโบราณปนกับสมัยใหม่ได้อย่างกลมกลืนกัน

การใช้คำ ใช้คำที่เข้าใจง่าย สละสลวย มีความหมายชัดเจน

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๒. คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ

ด้านข้อคิด สอนให้เป็นคนมุ่งมั่น ใช้สติปัญญาแก้ปัญหา และมีความเพียรพยายามในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนประสบความสำเร็จ

ด้านการลำดับเรื่อง ลำดับเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ มีความต่อเนื่องกัน

ด้านการสรุปเรื่อง สรุปเรื่องได้น่าสนใจ ให้คติข้อคิดในการใช้ชีวิต

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

ให้ข้อคิดอะไรแก่สังคม เตือนสติผู้คนในสังคมให้มีความรักและเคารพต่อกัน
ตลอดจนการมีความเพียรพยายามในการทำงาน จนประสบความสำเร็จ

ด้านการสะท้อนภาพสังคม ทำให้เห็นถึงสภาพสังคมสมัยสุโขทัยที่มีการติดต่อ
ค้าขายกับชาวมอญ และการรับราชการของคนสัญชาติอื่นในราชสำนักไทย

มีการสอดแทรกวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมการฟังคำทำนาย ซึ่งต้องมีการ
แต่งเครื่องสักการะก่อนฟังคำทำนายจากบัณฑิต

ใบงานที่ ๔

การอธิบายคุณค่าของเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท

๔. ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เป็นคนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความเพียรพยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนประสบความสำเร็จ ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา ไม่เกียจคร้านการทำงานต่าง ๆ เพราะจะทำให้งานไม่สำเร็จ ต้องมีความขยันหมั่นเพียรทุกครั้งเมื่อได้รับมอบหมายตามหน้าที่

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนจะนำคุณค่าและข้อคิดที่ได้จาก
เรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโท ไปปรับใช้
ในชีวิตประจำวันอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

“การเขียนคำแนะนำ
และคำอธิบายแสดงขั้นตอน”

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน
๒. ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

